

vinst, der een Gang for alle kan ansættes til 10 Mill. Kr. Det kan vel ikke paastaas, at det er noget særlig ekstraordinært, man kræver af Lodsejerne, at de for at faa en saadan Gevinst til deres Ejendom yder 600,000 Kr. til Staten. Det kan man vist ikke sige er et ubilligt Forlangende.

Den højtærede Minister sagde, at den foreslaaede Havn ved Ringkøbing var tænkt som en Statshavn; det var ikke saaledes at forstaa, at den nye Havn ved Ringkøbing skal indgaa i den der allerede eksisterende Havn. Jeg maa hertil sige, at jeg ikke har noget Ønske om, at der skal opstaa nye Statshavne hist og her; jeg tror tværtimod, at Forholdet er det, at den billigste Administrationsform, man har for Havne her i Landet, er den Form, hvorefter de saakaldte kommunale Havne administreres. Egentlig kan man ikke sige, at man har kommunale Havne; man har selvejende Havne rundt omkring. Det er muligt, at en enkelt Kommune ejer en Havn, det tør jeg ikke sige noget bestemt om; det er mulig, at Slagelse ejer en Havn et eller andet Sted, jeg synes, jeg har hørt noget om det, men udover dette Tilfælde, tror jeg ikke, der er mange kommunale Havne; Havnene ved Købstæderne ejes af sig selv; de bestyres ganske vist formelt af Kommunalbestyrelsen, men i Virkeligheden er Forholdet det, at Centraladministrationen har et saa kraftigt Indseende med disse Havnes Styrelse, at den kommunale Styrelse er stærkt begrænset. Jeg har Indtrykket af, at disse Havne, de saakaldte kommunale Havne, administreres meget økonomisk, og at de nye Anlæg, der Tid efter anden bliver foreslaaet og gennemført ved de kommunale Havne, er meget mere velbegrundede, end de Arbejder, der er udførte i Statshavnene, i alt Fald til Tider har været. I denne Forbindelse vil jeg minde om, at de Bevillinger, Rigsdagen har givet til Havnen ved Esbjerg, der jo er en Statshavn, efter min Mening vilde have faaet en helt anden Karakter, hvis Esbjerg Kommunalbestyrelse selv havde haft Raadighed over eller i hvert Fald stærkt Indseende med, hvorledes Havneudvidelsen skulde foregaa. Jeg føler mig overtydet om, at man kunde have udvidet Esbjerg Havn saaledes, at den vilde have kunnet gøre al den Nytte, der er paakrævet, for et langt mindre Beløb end det, Staten nu har maattet udrede. Jeg mener derfor ikke, at det er i det offentlige Interesse, at vi faar bygget Statshavne, hvor man kan undgaa det. Noget andet er Forholdet naturligvis, hvor man ikke kan undgaa det, f. Eks. ved Jyllands Vestkyst. Det er selvfølgelig umuligt

for de lokalt interesserede at bygge en Havn ved Hanstholm til 10 à 11 Mill. Kr., i saadanne Tilfælde maa Staten naturligvis, i hvert Fald til at begynde med, overtage Arbejdet alene, men hvor Talen er om en Udvidelse af allerede bestaaende Havneanlæg ved Købstæder som Ringkøbing, tror jeg, at det heldigste og rigtigste er, at man bygger videre paa den bestaaende Ordning. Hvis det er nødvendigt at udvide Havnen ved Ringkøbing, der dog aldrig vil kunne faa andet end rent lokal Betydning, maa Kommunen eller den alt eksisterende Havn udrede Udgifterne i det Omfang, den er i Stand til, og Staten kan saa yde et Tilskud dertil.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa ny anbefale Lovforslaget til Behandling i et Udvalg, og jeg glæder mig over, at den højtærede Minister har udtalt sig saa velvilligt om min Henstilling, der gik ud paa, at man kunde paabegynde Arbejderne tidligere, end Forudsætningen var, saafremt det viser sig, at der indtræder en betydelig Arbejdsløshed her i Landet.

Ministeren for offentlige Arbejder (Hassing Jørgensen): Det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) fremsatte, ikke for første Gang ganske vist, den Paastand, at hvis det er nødvendigt at bygge Moler til Sikring af Ferskvandsslusen, er det ogsaa nødvendigt at bygge saadanne til Sikring af Brakvandsslusen. Da jeg i Fjor modsagde denne Paastand fra det ærede Medlems Side, anser jeg mig for forpligtet til ogsaa at modsige den i Aar, ogsaa at anføre det særlige Moment, som det ærede Medlem slet ikke syntes at ville beskæftige sig med, at foruden den systematiske Ind- og Udstrømning af Vand i de 4 Vintermaaneder i Modsætning til de 8 Sommermaaneder finder der paa Grund af Høj- og Lavvande en daglig Ind- og Udstrømning Sted af Vandet mellem Fjorden og Havet, og paa denne daglige Ind- og Udstrømning af Vandet bygges til Dels Forudsætningen om, at man vil kunne fri Slusen for Tilсандing. Det forekommer mig i øvrigt anbefalelsesværdigt at koncentrere det videregaaende undersøgende Arbejde stærkt netop paa dette Punkt. De Arbejder, som er foreslaaede inde i Fjorden, kan meget godt, som det ærede Medlem anbefalede, udsættes, indtil man er naaet længere frem; der er dog visse af dem, som jeg vil finde det naturligt at gennemføre endogsaa snarest muligt, f. Eks. Havnen i selve Hvide Sande-Kanalen; ogsaa flere af de Render, som ønskes uddybet, venter